

znaja vsak dan jutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik koncesije lista „Edinosti“. — Tisk izkazuje „Edinosti“. — Telefon uredništva in uprave št. 1157. — Naročnina znaša: Za celo leto K 40.—, pol leta K 20.—, tri mesece K 10.—, za nedeljsko izdajo za celo leto K 8.—, pol leta K 4.—. — Posamezna številka v Trstu in okolici: 10 vinarjev.

EDINOST

Posamezne številke zastarele 20 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov nim po 30 vin; osmrtnice, zahvale, poganice, vabila, oglasi denarnih zavodov min po 50 vin; oglasi v tekstu lista do peti vrst K 30.—; vsaka nadaljna vrsta K 3.—. Mili oglasi po 8 vin. Beseda, najmanj po 80 vin. Oglase sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici sv. Frančiška As. št. 20. Poštointranilica računa št. 841.652. — Posam. zna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

Pruska proglašena za republiko. Viljem pobegnil. Položaj v Puli vedno neugodnejši. — Italijanske represalije v Dalmaciji. — Madžarska pogajanja z entento.

BEROLIN, 9. (Izv.) Tu je danes izbruhnila revolucija in je bila Pruska razglašena za republiko. Kje se nahajata bivši cesar Viljem in bivši prestolonaslednik Friderik Viljem, ni znano.

Revolucija v Berlinu.
BEROLIN, 11. (Izv.) V Berlinu je izbruhnila popolna revolucija. Po mestu se vozijo rdeči gardisti z oklopnimi avtomobili, oboroženi s streljanimi puškami. Po ulicah se vrše hudi boji.

Viljem von Hohenzollern pobegnil v Nizozemsko.
BEROLIN, 11. (Izv.) Bivši cesar Viljem von Hohenzollern je po zanesljivih vestih pobegnil na Nizozemsko.

ODSTOP VILJEMA VON HOHENZOLLERN.
LONDON, 10. (Izv.) Listi objavljajo brzojavko iz Amsterdama, ki govori o nekaterih podrobnostih odstopa cesarja Viljema. Cesar je podpisal odstopno izjavo 9. t. m. dopoldne v navzočnosti prestolonaslednika in generala Hindenburga v glavnem stanu. Cesar se je upiral vsem prigovarjanjem, da bi se odpovedal. Dogodki v Nemčiji pa so ga napili na to. Ko je prečital njuno Schiedmanovo sporočilo, v katerem je bil izrečen ljudski sklep, da mora odstopiti do poldneva tistega dne, je podpisal odstopno listino, rekč: »Moram do moj odstop koristiti Nemčiji.« Takoj nato je tudi prestolonaslednik podpisal izjavo, da se odrekla prestolu. Vest o cesarjevem in prestolonaslednikovem odstopu je pobudila po vsej Nemčiji veliko radost.

Izprememba nemške vlade.
BEROLIN, 10. (Izv.) Princ Maks Badenski je izročil kancelske posle Ebertu v soglasju z vsemi državni tajniki. Ebert je izdal proglas na nemški narod, v katerem pravi, da bo prva skrb nove vlade čim hitrejši sklep miru in zavarovanju prihranjen svobode. Proglas poziva narod, da naj bo miren in ne ovira proizvajalca in prevoza živit.

BAVARSKI KRALJ POBEGNIL V ŠVICO.

MONAKOVO, 10. (Izv.) Bivši bavarški kralj Ludovik je po proglasitvi Bavarske za republiko begnil v Švico.

REVOLUCIJA NA BAVARSKEM.
MONAKOVO, 10. (Izv.) Na velikanskem ljudskem laburju, ki se je vršil 7. t. m. na Theresienwiese, se je preglasil odpad od Wittelsbaskih vladarske rodbine in se je razglasila republika. Po noli se je sestavila v seli, ki se je vršila v poselnski zbornici, začasna vlada s Kurtom Eisnerjem na čelu, ki uživa zaupanje vseh strank. Kolikor hitro mogoče, so sklicali ustavodajna skupščina, za katero bodo imeli volilno pravico vsi polnoletni moški in ženske.

Dinašviški vojvoda odstopil.

BEROLIN, 10. (Izv.) Čuje se, da se je brumšviški vojvoda odrekel vojvodskemu prestolu.

Položaj v Puli.

PULA, 11. (Izv.) Da se natančneje spozna današnji položaj v Puli, je treba poseči nekoliko nazaj po dogodkih zadnjih dni. Kakor znano, je Narodni Svet SHS po svojih zastopnikih 31. oktobra t. l. prevzel vojno brodogradnjo ob bivših avstro-ogrskih mornariških oblastih. Naslednje jutro ob 6½ je bil potopljen po Italijanih »Viribus Unitis«. Kako se je zgodilo to, še vedno ni poljasnjeno natančno. Istoga dne je bilo s torpedi napadenih tudi več drugih ladij, ki pa niso bile zadete. Zaradi tega je bila odposlana po brezčimnem brzojavu v Italijo nota, s katero se je sporočalo, da je Narodni Svet SHS prevzel bivše avstro-ogrsko vojno brodogradnjo in se je poljasnilo, v kakem razmerju se nahaja država SHS napram Italiji, da smo zavezniki, ne pa sovražniki. Istočasno ste se odposlali dve nadaljni brezčimna brzojavki, Wilsonu in ententi, v katerih se je izjavljalo, da je Narodni Svet SHS prevzel bivše avstro-ogrsko brodogradnjo in trdnjavo Pulo, da torej nismo več sovražniki, temveč prijatelji in zavezniki entente in Zračnih držav. Na to je prišel odgovor, podpisan po Clemenčinu, ameriškem polkovniku Houseu, Lloyd Georgeu in Orlando s pozivom, da naj pride naše brodogradnjo v Kri in se tamkaj da na razpogovor ententi. Istočasno, pa so nas pozvali na porazgovor Italijani, toda odklonili smo ta porazgovor, ker smo bili pozvani na Kri, kakor je prispela iz Italije druga brzojavka, s katero so nas vladno (gentilmente) vabili ponovno na porazgovor. 3. novembra so se odpravili na porazgovor s torpedovko zastopnika Narodnega Sveta dr. Krmpotić in dr. Vratović ter fregatni kapitan Milinković. Naši parlamentarji so se sestali 10 milj od istrske obali z italjskim kapitanom Alessandrom Ciancim, ki jim je sporočil pozdrav vrhovnega poveljnika italijanskega brodogradnjo admirala Thaon de Revela in nazdravil mladi jugoslovanski mornarici in izjavil, da se ni treba več bati sovražnosti in pristaniščih. Zastopniki Narodnega Sveta so zahtevali svobodno plovbo v teritorialnih vodah, na kar pa Cianci ni pristal, češ da ni pooblaščen v to. 5. t. m. opoldne se je pojavil pred Pulo oddelek italijanskega brodogradnjo, ki je zahteval, da se mu odpre severna barjera v Fazanski zaliv. Po nalogu zagrebške narodne vlade se je to tudi zgodilo, potem, ko je poveljnik

službo vzporedno z italijanskimi vojaškimi stražami.

ZELEZNIŠKI PROMET NA NOTRANJSKEM.

POSTOJNA, 11. (Izv.) Postojna je sedaj glede železniškega prometa odrezana popolnoma od Ljubljane, Trsta in Reke. Vlak, ki vozi iz Trsta, prihaja samo do St. Petra in vozi potem do Matuž. Med St. Petrom in Postojno ni nikakršne železniške zveze. Ravno tako vozijo vlaki iz Ljubljane samo do Rakeke, med Rakekom in Postojno pa ni nobenega vlaka. Med Rakekom in Ljubljano vozijo pa en brzovlak in en osebni vlak v obeh smereh.

Protest proti zajetju avstro-ogrskih čet po sklenjenem premirju.

Iz Ljubljane se poroča: Italijani so na protest vrhovnega armadnega poveljstva bivše Avstro-Ogrske odgovorili, da izpuste iz ujetništva vse avstro-ogrške čete (pašpolke št. 34, 41 in 51 ter konjeniško divizijo št. 12), ki so jih zajeli na dan premirja, toda brez komaj in vojnega materiala. Z Dunaja so nanovo protestirali in zahtevali tudi vrnitev konj in vojnega materiala toh čet.

PREMIRIJE MED ENTENTO IN MADŽARI.

BUDIMPEŠTA, 10. (Izv.) Med Madžari in ententnimi vrhovnim poveljnikom na vzhodu Franchetom d'Espereyem se je včeraj sklenilo premirje, na podlagi katerega Madžari priznavajo jugoslovansko državo in se določa začasna meja ob Bistrici, Kerešu, preko Subotice na Dravo.

MADŽARSKA POGAJANJA Z ENTENTO.

BELGRAD, 11. (Izv.) Grof Karolyi je zahteval od vrhovnega poveljnika ententnih čet na Balkanu, Francheta d'Espereya, da bi ententa priznala integriteto Madžarske. Franchet d'Esperey pa je izjavil, da ima edino le nalog, da se poraja z Madžarsko v vojaških stvareh, iz česar se da sklepati, da je madžarska zahteva propadla.

ZASEDANJE OGRSKIH POKRAJIN.

BELGRAD, 11. (Izv.) Srbi so že zasedli Pančovo in Novisad, Romani zasedajo Sedmograško.

MASARYK V PRAGI.

ZAGREB, 11. (Izv.) Semikaj je dospela vest, da je profesor Masaryk prišel v Prago.

ČEHOSLOVAKI KORAKAJO PROTI POZUNU.

BUDIMPEŠTA, 10. (Izv.) Čehoslovaške čete so dospjele v požunsko veliko županijo in korakajo proti Pozunu. Čehoslovaki izjavljajo, da je njihov cilj dokončno zavarovanje varnosti čehoslovaškega prebivalstva.

Boji med Poljaki in Ukrajinci v Galiciji.

BUDIMPEŠTA, 10. (Izv.) Kakor se zdi, je v bojih v vzhodni Galiciji nastal premor, ker so Poljaki zahtevali poudetno premirje. Ukrajinci so za svojega vrhovnega poveljnika imenovali generala Boehm-Ermoljiva. V ukrajinskih vrstah da se bori tudi nadvojvoda Viljem.

KAREL VON HABSBURG V INOZEMSTVU.

DUNAJ, 10. (Izv.) Tu je popolnoma neznan, kje se mudi bivši avstrijski cesar Karel. Bivša cesarica Zita je, kakor se poroča iz Prage, zaprosila češko narodno vlado, da bi s svojimi otroki mogla kot zasebnica bivati na Češkem, kar ji je češki Narodni Vrhbor tudi dovolil, toda ne ve se, ali je porabila to dovoljenje. Domneva se, da je Karel von Habsburg s svojo družino pobegnil v inozemstvo.

AMERIKA ZAGOTOVILA ŽIVILA.

PRAGA, 10. (Izv.) Amerikanska vlada je zagotovila, da se preskrbe v najkrajšem času dovoljno z živili vse dežele bivše Avstro-Ogrske.

Voja poročila.

Italijanske uradne poročila.

10. novembra. — Naše čete napredujejo proti Brennerju po izsiti dolini. Zasede so Toblach, Pustirsko dolino in prodorajo proti vzhodu Julijske Benečije. Včeraj nobenega vojnega dogodka.

Francosko uradno poročilo.

8. nov. zvečer. — Naše čete so tekom dneva zasledovale zadnje sovražne čete ter so osvobodile širok pas francoskega ozemlja s številnim prebivalstvom. Na svoji levi smo pogoltili svoj napredek vzhodno ceste La Capelle-Avesnes in porinili svoje čete v bližino Fort de Hirsone. Dalje proti vzhodu smo dosegli na številnih točkah južni breg Tona med Orignyjem in Leuzeom. Vkljub silovitemu sovražnemu odporu smo takoj napravili predmostja na severnem bregu. Na desni je Moza v naši oblasti od Mezièresa do baziliskega griča pri Sedamu. Število včeraj zajetih so-

voznikov znaša nad 2000. Sovražnik zapušča povod topov in streljnice.

9. nov. popoldne. — Tekom noči artiljerijsko in strojniško delovanje na nekaterih točkah fronte. Dasi so Francozi zopet pričeli prodiranje na vsej fronti.

10. nov. popoldne. — Zasledovanje sovražnika se je davi pričelo v dobrih okoliščinah. Zaprado Mezièresa so Francozi prešli preko Sornonne, zavzeli kraj istega imena ter dosegli cesto Hirsone-Mezieres, južno Rendmetza. Na desni Francozi nadaljuje prehod čez Mozo med Lumsom in Boncheryjem. Na svojem vedno bržem umiku zapušča sovražnik znaten material. Francozi so se med drugim polastili med Anxom in Mornigniesom topov, številnih vozil vsake vrste in celih železniških vlakov.

Angliško uradno poročilo.

8. novembra zvečer. — Vkljub velikim težavam, povzročenim po slabem vremenu, so naše čete znatno napredovale na fronti južno prekopa Mons-Condé. Na desni smo zavzeli Avesnes in smo obenem severno in južno Avesnesa prekorčili cesto Avesnes-Mauberge. V središču smo zavzeli Hautmont in se približujemo železnici zapadno Mauberge. Na levi smo vzeli Maillaquet, Fayt Le Franc, Dour in Thulin ter napredujemo ob prekopa Mons-Condé. Dalje proti severu ogrozamo sovražnikov bok z napredovanjem na bojni fronti in sovražnik se je začel umikati južno Tournaija. Zavzeli smo Condé ter se polastili prehoda čez škalski prekop južno Villo Antwerp. Zavzeli smo nadalje Laigne in Bellef ter zapadni del Tournaija. Od 1. novembra sem smo zajeli več sto topov in okoli 18.000 mož.

9. novembra. — Belgijski in francoski oddelki so prestopili Skaldo med Eeckom in Audenardom. Sovražnik obstrekuje Audenarde s plinovimi granatami.

10. novembra popoldne. — Naše čete so v stiku z umikajočimi se sovražnikom. Zavzele so predmestje Bertalmon južno Monsa, dalje proti severu se približujejo Leuzeu. Renah smo zavzeli.

Amerikansko uradno poročilo.

8. nov. zvečer. — Popoldne so ameriške in francoske čete prve ameriške armade prepodile sovražnika z zadnjih njegovih postojank na vrhovih vzhodno Moze in ga vrgle na Woevrski planoti. Na 14 kilometrov dolgi fronti smo napredovali za 6 kilometrov globoko ter zavzeli Lisy, Eccorey, Brecheville, Peuvillers, Damvillers, Flabas in še nekatere druge kraje. Ob Mozi od Villersfranche do Wadellincourt so bili čez dan živahni artiljerijski in strojniški boji. V Woevri na fronti druge ameriške armade, je bilo zelo živahno delovanje naših patrulj, ki so zajele več sovražnikov z nenadnimi napadi v okoliših Etang de la Chausséeja.

9. novembra. — Naše čete so prestopile Mozo južno Saint Enayja in so zavzele Mouzay. Ko so hitro od zapada in jugozapada prodre skozi woevrski gozd so skupno udarile na Jametz, 13 kilometrov vzhodno Moze. Jametz, Louppy sur Loison, Ramevillers in v naših rokah. Južno Damvillers smo vzeli Mourey, Chaumont in Manheullet vkljub srditemu sovražnemu odporu.

Iz jugoslovanske države.

Bavarske čete na Koroskem.
Iz Ljubljane se poroča, da so dospjele pred nekaterimi dnevi bavarske čete na Korosko. Da so obrani jugoslovanska posest, je poslala narodna vlada ojačenja tamonjnim posadkam. Sedaj pa doznajamo, da so se po proglasitvi republike bavarske čete zopet umaknile.

Dalmatinci za razpogovor narodni vladi.

V Zagreb je v četrtke prispelo pod vodstvom stoletnika Mitra Dimitrijevića 700 mož 37. dalmatinskega polka, ki so vsi na razpogovor narodni vladi.

Protest proti italijanskemu zasedanju naših krajev.
V imenu Narodnega Sveta so prišli iz Ljubljane v Postojno dr. Pogodnik, dr. Triller in Petelin, ki so pri italijanskem poveljniku v Postojni protestirali v imenu narodne vlade proti zasedanju naših pokrajin po italijanskem vojaštvu. Italijanski poveljnik je izjavil, da ima nikakršnih političnih nalogov, temveč samo vojaške, da nemreč nadzira, da se točno izvršujejo pogoji premirja, da se ne odvaja vojaški material, kolikor prevoz ni dovoljen. On da ima samo nalogo, da zabeleži prevoze in jih naznaja poveljniku v Trstu. Odposlanci so ponovili svoj protest, nakar je izjavil poveljnik ponovno, da ima on opraviti edino le z avstro-ogrsko armado.

Srbski protest proti zasedbi Dalmacije.
Čehoslovaki tiskovni urad javlja iz Zeneve, da je dospel tiskal srbski ministrski predsednik Pašić, ki je obvestil zastopnike časopisa, da bo Srbija odločno protestirala proti zasedanju Dalmacije po Italiji, češ da Italijani nimajo pravice, da bi imenovali gubernatorja.

General Sarkotić artiler.

V petek zgodaj jutraj je dospel v Zagreb bivši načelnik bosensko-hercegovske vlade, general Sarkotić, s svojim štabom. Odvedli so ga v zapor, kjer ostane do daljnih odredbe.

Brzojavna zveza med Zagrebom in Parizom.
Dunajski listi javljajo, da se je vzpostavila med Zagrebom in Parizom brezčimna brzojavna zveza z brezčimno brzojavno postajo na Eifflovem stolpu v Parizu.

Narodni davki.

Veleindustrialec Andrej Jakli je daroval za Narodni Svet SHS 100.000 K.

Srbska vojska.

Cete, katere so operirale v Srbiji, se dele v tri vojske: jugoslovansko, srbsko in francosko-angliško. Prvi vojski, ki je zasedla Sarajevo in prihaja sedaj tudi na pomoč Dalmaciji, poveljuje Milan Pribečević. V Bosni grt vse dobro, zlasti dobro poslujejo železnice, ker je ostal ves material in tudi osebe na svojem mestu. Drugo vojsko vodre sami Srbi in ta je šla čez Donavo pri Sme-

derovu v Bačko in Banat ter je že dospela v Osek in Novisad. Tretja vojska, francosko-angliška je šla čez Donavo ob romunski meji. V srbski vojski vlada vzoren red, disciplina in navdušenje. Ko je vojska prodirala po Srbiji, je vojaštvo prihajalo skozi svoje domače kraje, katerih že ni videlo štiri leta. Zauzestili so se kvečjemu za četrto ure pri svojih domačih, potem so pa zopet korakali dalje, češ: »Ko smo vzdržali štiri leta, moramo vzdržati tudi sedaj, da se doseže končna zmaga!« Človek mora zares občudovati tako hrabrost do domovine, ki mora biti vzor vsem nam ostalim Jugoslovancem.

»Journal de Geneve« o tržaškem vračanju.
»Journal de Geneve« je objavil članek vseučiliškega profesorja v Baseli in Curliu, Roberta Michelsa, v katerem trdi le-ta, da Trst v smislu narodnostnega prava pripada Italiji, in pobija pravico Jugoslovancov do Trsta. Na podlagi istega narodnostnega prava pa ugotavlja, da je tržaško zahtevanje čisto jugoslovansko in da more tržedje pripasti Jugoslaviji. Trst da more procvitati samo, ako bo vladal sporazum med Jugoslovani in Italijani in bo v Trstu samem tudi zavarovana jugoslovanska manjšina.

Začasna zasedba.

»Hrvatska Rijec« govori o naporih Madžarov, da bi si kolikor mogoče olajšali svoj položaj nam Jugoslovancem na škodo in pravi: Istosčasno, ko se madžarska diplomacija trudi, da bi si izlovala dobiček zase; se mude v Belgradu tudi odposlanci naše diplomacije, ki bodo znali outentnem vrhovnemu poveljniku predložiti pravo stanje stvari, istosčasno pa se mudi na Kri odposlanci Narodnega Sveta SHS, da se sporazume z entento zaradi italijanske brodogradnjo, katero je prišlo v Dalmacijo in Istro. Zdi se, da hoče Francoska in Anglijska skupno z Ameriko posredovati, da se Italijani umaknejo. Ali se z ozirom na novo jugoslovansko državo posreči izprememba dobole premirja, še ne vemo, toda vsled mnogih znahov kakor tudi vsled pozdrava Francheta d'Espereya Narodnemu Svetu SHS imamo veliko razlogov, da pričakujemo najboljšega.

Italija in Jugoslovani.

»Glas Slovenaca, Hrvata in Srba« piše k položaju in govorci o naporih Madžarov, da bi dosegli celovitost Madžarske, pravi: V sporu z Madžarsko bomo, kakor vse kaže, imeli proti sebi tudi Italijane. S to morebitnostjo moramo računati že sedaj. Politika uradne Italije je politika staveža kova, katere dante, morda edina v Evropi, dela z metodami malih dinastij iz sedemnajstega stoletja. Brez velikih osnov, brez dalekosežnih ciljev: vže se na rop, kjer se ji zdi, da trenutno ni velikih materialnih zaprek. Pri tem pa uporablja sredstva, katere ji je sankcionirala tradicija Dorgie in beneške sinjorije. Smešno je, toda resnično, da je danes morda edino odporišče proti modernim politiki demokracije, kakor jo zastopa Wilson, ravno v Italiji, deželi, katere se mora za svoj sedanjí obstoj zahvaliti zmazni načela te politike. Vsa modrost te politike je: podpirati soseda proti sosedu. In že zato bomo v obratunu z Budimpešto neprestano imeli simosil z rimskimi spletkarji. Toda dočim je to šp stvar bodočnosti, je vprašanje novih zapadnih meja že danes odprto. Na severozapadu so italijanske čete že zasedle vse naše ozemlje in mehak, ki so določene po premirju. Gorico in slovensko Primorje, zapadni del Kranjske do Postojne, zapadno Istro so že zasedle italijanske čete. Izkrkali so se Italijani tudi na dalmatinskih otokih in v nekoliko dneh bo po njih vojaški zasedeno vse ostalo do demarkacijske črte. Vse to delajo Lahi v imenu entente. Navidezno je to resnica, ker je premirje sklenjeno v imenu entente. Toda vsakdo ve, da je bila pri tem odločilna volja Italije in da je pripisati samo njej, da dosedaj se niso bile določbe premirja prejele po novih razmerah. Ravnotako je jasno, da se Italijani zelo podvžajo z zasedbo ravno zato, ker se boje revizije in ker je pričakujejo. Toda s takim navidnim izkravajem i nas i zaveznikov ne dosežejo, kar nameravajo. Vojaško zasedenje ozemlja, katerega ne brani vojska nikogar in katero pripada zavezniškemu prijateljskemu narodu, ne more pomenjati za entento nič. Ako pokazemo s svoje sposobnosti za življenje, ako že prve dni svoje osvoboditve ne prestrašimo Evrope, da bi s prenehanjem Avstro-Ogrske na slovenskem jugu nastale razmere, podobne onim v srednjeevropskih republikah, potem ne bo treba groziti, temveč bo zadostovala sama želja naših zaščitnikov v ententi in Ameriki, da aspiracije uradne Italije na naše kraje odbije italijanski narod sam.

Kdaj je bil konec avstro-ogrsko armade?

Po poročilu Castnikov, ki so bili na italijanski fronti, se je razpad avstro-ogrsko armade pričel 25. oktobra jutraj, ko sta neka madžarska divizija in dunajski pašpolk št. 4 odrekla pokorsčino. 28. oktobra je bežala že vsa armada. V Zagrebu in v celjedi po vseh ostalih posadkah v jugoslovanskih deželah je bil odločilni dan ponedeljek, 23. oktobra. Tega dne popoldne so že vsi Castniki in vojaški sneli cesarske rozete in jih nadomestili z narodnimi kokardami. Cesarsko-krajeve vojske ni bilo več.

Popolnoma nas zanikajo.

Vsa dosedanja dejanja italijanskih oblasti na naš tleh kažejo očitno načelo popolnega zanikanja nas Jugoslovancev. Naravnost slijan dokaz za to pa nam mudi nedeljski milanski »Secolo«, kateremu je v tretjem stolpcu na drugi strani napravila cenzura bel madež, to se pravi, ne ravno toliko bel, da ne bi mogli sklepati, kaj je črtala. Črtan je bil ves sestavek, toda stereotip je bil tako površen, da je pustil tupatam toliko nelazekanih delov besedi, da se vidi na prvi pogled, da je sestavek govoril o nas Jugoslovancih. Naslov bil se dal sestaviti morda takole: »La costituzione... del nuovo Stato serbo-croato-sloveno...« — »Ginevra...« Jasnó je razviden konec imena »...osec...« — »Jorel...« »Korošec«, potem začetek »Cing...« »torel...« »Cingirja...« »...siglio na...« in zopet »(pres)idente...« di Lubiana in

pa deli (osniglo) (Zagreb.) Se pozne-
je zopet Zagreb. ... Malo višje sivi pa je stala
odvisno vrsta: slovenski, serbi, croati o
sloveni. ... Mislimo, da je to dovolj dokazov,
da se sestave govori o naši odposlanci v Sveti
naši jugoslovski državi, kar pa je zavračanje
slovenska cenzura, katera ne dovoljuje, da bi ljudstvo
v Italiji delo kaj o nas in naši jugoslovski državi.
Zato tudi ne najdemo v vsem italijanskem
časopisu niti besedice o nas in naših stvareh. Pre-
pričani smo, da italijanska javnost niti ne ve o
proglasitvi samostojnosti in neodvisnosti države
SNS.

Prekrat v Nemčiji in nacionalna ideja.

Cesar Viljem je odstopil! Bavarska in
Pruska sta se proglasili republiko! Cesar
Viljem in bavorski kralj sta izgubila —
ne ve se kam! To so sedaj najsenzacional-
nejše vesti! To so najvišje znaki, da je
prišel konec za stari, tradicionalno-poli-
tični režim v Nemčiji: tisto vladavino
»po božji milosti«. Kolika blasfemija, ko-
liko proklamiranje, skrunjenje tega sve-
tega pojma! O tem nam sedaj eklatantno
priča slika vsega civiliziranega sveta o
krivdih na sedanji vojni, na rekah zlo-
činško preteke krvi, na neizmerni nesreči,
ki je prišla nad človeštvo! In o dogospo-
darstvu desedanjega režima v Nemčiji
pričajo jasni vzroki, ki so celo Viljema
— prošimo cesarja Viljema, z vsem nje-
govim temperamentom, njegovo psiho,
njegovo megalomanijo, ki ga je gnala, da
je hotel postati imperator, gospodovalec
nad vsem svetom — prislili k odstopu,
k odstopu vsem svojim, gori nad oblake
segačijo načrtom in nadam, da navede
človek v navadnem življenju se le
težko in z bolnim srcem odreka moči, ki si
jo je pridobil, bodi po zaslugi, bodi z
nasiljem, ali drugače nepravilnim potom.
Koliko bolj potentat s takimi osebnimi
osebni svojstvi, s kakršnimi je obla-
godarjen cesar Viljem v toliki meri!

Kadarkoli smo bili v preteklih z za-
snehovalci naši narodni stremilji in
omalovalovalci narodne ideje, smo nagla-
šali neodklonljivo etično čisto te ideje, smo
naglašali, kako je ta ideja zedinila Itali-
jo in Nemčijo v zvezi vsemu svetu za-
kazam, ki so se zedinjeni postavili na
pot. Oprekati nam ulegne kdo, da ta i-
deja vendar ne more imeti tolike zedinja-
joče sile, ko Nemčija že po polstoletnem
obstanku svojega zedinjenja zopet raz-
pada v svoje sestavne dele. Mi pa pravi-
mo, da ta argument ne volja, ker ga iz-
podbija dejstvo, da v Nemčiji ni vladala
narodna volja, temveč le avtokratska, na-
silna, imperijalistična, ljudsko voljo pre-
ziračaka dinastija, oziroma vladar, ki je
le sebe — samo sebe! — smatral za po-
božji volji polnčenega, da določa usodo
svojega naroda! Pač takoga vladarja
je le znak zmagovalne ljudske volje. Pa-
dec Viljema kaže, da zmaga ljudska
volja, da je nacionalna ideja porušila
tera avtokrata in nasilnika!

Po zmagi Nemčije v francosko-nemški
vojni je res vladal orkan navdušenja po
vseh Nemčiji. Es braust wie Sturm wie
Donnerhall — so krčali v svoji zmago-
valni opojnosti ne le po vseh Nemčiji, an-
pač povsod, kjer je živel kak Nemec!
Bili so v omami, ker so si gotovo dru-
gače predstavljal bodočnost Nemčije,
ker so z dvora dolgi in vsi oficijelni ljudje
znali nemškemu narodu sugerirati uver-
jenosti, da je avtokrat na prestolu res a-
krobat, ki more predstavljati gore in jhi
bo mogel premakniti tako, da dobi Nem-
čija — da rabimo sedaj toli rabljen izraz
— leodore na vse strani svoje, po ka-
terih se bo mogel valiti dalje val nemške
gospodarske in politične sile, ki stvoril
in zagotovil nemško gospodstvo — zlasti
pa od Beita preko Adrije in evropskega
Vzhoda do Bagdada, v Azijo!

Prilo je drugače, zelo drugače. Danes
je — končno javljamo — zagrajena pot
neobdobjem aspiracijam Nemčije in Vi-
liem je strnoglavljen. Umaknil se mora
pred narodno voljo, kor so se narodu
odprle oči, da vidi, da dinastija Velike
Nemčije ni služila narodni ideji, marveč
je to idejo le izrabljala za moč in imperi-
alistično svoje lihe: ker te ideje ni uveljav-
ljala za svoje, po katerih stremi prava
plemenita nacionalna ideja — po zjed-
njenju in svobodni lastnega naroda —
marveč po zaveževanju tuje lasti, po pod-
jarjenju drugih narodov! S tem je iz-
zvala Nemčija odpor vsega sveta. Nacio-
nalna ideja v drugih narodih se je uprla
proti potvorjeni, spačeni nacionalni ideji,
s katero so hoteli Hohenzollernci uresni-
čiti svoje načrte.

In Avstro-Ogrska je bila v zvezi s
temi Hohenzollernci. Potegnili so jo za
seboj v nesrečo. Usunila se je Berolinu;
proko mrtvih teles nemških narodov
korzarje! Ali tudi ti narodi so osveščeni;
je v njih živa nacionalna ideja. Prišli so
do izpoznavanja, da grozi iz Berolina novar-
nost za njihovo nacionalno eksistenco.
S svojim umenjenjem Hohenzollerncem
si je monarhija odzvala lastne narode. Ne
je, da niso imeli več interesa na njenem
obstanku, marveč so pričakovali od zna-
je centralizma — svojo nesrečo,
svojo pogubo: Zato, pretrgane usode
Avstro-Ogrske niso odločili nje na-
sprotniki na bojiščih, marveč nje zave-
zniki z Berolinom, ali, točneje rečeno:
odločili so jo nje lastni, po njeni politiki
v svoji zločestni, ogroženi narodi! To
je: ker je bila ožjezljiva monarhija so-
razna stremiljenju narodov, njihovi na-
cionalni ideji, je ta ideja pokopala mo-
narhijo in narodi si iščejo varnega ži-
vljenja izven nje, ker ga niso mogli priča-
kovati v njej! Monarhijo so pokopali
Hohenzollernci in pa nje lastni državni-
ki, ker niso imeli nikdar smisla za srečo

tripljaje narodov in ker so imeli vedno
je zasmeši in prozai za njihovo — nacio-
nalno idejo, ker niso mogli umeti, da so
narodi živi organizmi, ki hočejo živeti in
pokoje življenja in pravice do življenja ne
kaki tuji državi z imperijalistično pokle-
nostjo, niti ne lastni državi, ki pa v res-
nici nikdar ni bila njihova. Avstro-Ogr-
ska je pogubila oficijelna Avstro-Ogr-
ska!!

Uprava v Jugoslaviji.

Centralizem ali federalizem?

Stirje odlični slovenski politiki in zaslužni
narodni možje so izpregovorili dosedaj in povedali
svoje mnenje o upravi v Jugoslaviji. Naj bo torej
dovoljeno, da pove o predmetu svoje tudi mož, ki
ni ne odličen ne zaslužen.

Ako šuklje s tem, da je sprožil debato o upri-
vi v Jugoslaviji, nima druge zasluge, more imeti
vsaj zadoščenje, da je njegovo razpravo in njej
sledenči repliki doprinesel dokaz, da je strah
onih, ki so se morda bali, da v Jugoslaviji ne bo-
mo imeli strank, nepravilnih. Dosedanja debata o
vprašanju, kakšno naj bo uprava v Jugoslaviji, le
pokažala, da imamo že dve stranki in sicer centra-
listično ter federalistično. S tem pa imamo ob-
nem tudi najlepše prilike za medsebojno preda-
nje. Dvorniki šuklje se je zavzel za fede-
ralizem, enako se je pokazal federalist Ivan Hir-
bar. Nasprotno pa sta se dr. Tavčar in dr. Triller
zavzela za centralizem in branila svoj centralisti-
ni nazor z večjim temperamentom, nego bi to bilo
ravno potrebno. Vendar pustimo to. Chacun a son
gout!

Dr. Tavčar je tudi mnenja, da je sedaj še pre-
zgodaj, da bi razpravljali o vprašanju uprave v
Jugoslaviji. To da bo stvar naše konstitucije.
Res je! Toda člani konstitucije si bodo morali
biti na jasem, kako stališče naj zavzamejo. Zato pa
je neobhodno potrebno, da se preje razbistrijo
pojmi.

Nikakor se ne morem strinjati z nazorom, da bi
bil centralizem edino zveličaven. Ako se dr. Tri-
ller sklicuje na Italijo in Francijo, tu moramo po-
staviti nasproti Nemčijo. Svico in Združene
države. Gotovo je, da bi se centralistična Nemčija
ne mogla dalje časa upirati toliki premoci, kot se
je federalistična Nemčija. V zvezi konglomeratu
kakih 30 držav in državci z lastnimi upravnimi
ustanovi je Nemčija silila napredovati in ni-
trter doprinesla čudeže v vojni. In ako je končno
vendarle podlegla, temu ni niti najmanj kriva nje-
na različna notranja uprava. Tudi Švicarji se po-
čutijo pri svojih kantonskih ustavah povsem sre-
dini. In Združene države, ki ravno sedaj kažejo
in razvijajo svojo svojo? Nasprotno pa vidimo,
da je Rusija v zvezi ali morda ravno vsled centra-
lizma propadla.

Res je sicer, da se je v Franciji in Italiji centra-
lizem dobro obnesel. A v Franciji gotovo bolje kot
v Italiji. In morda bi bilo za Italijo v marsikat-
nem oziru bolje, da je ob svojem zedinjenju irve-
dela federalizem namesto centralizma. Vsekarer
pa imamo dokaze, da more biti federalizem istokato
dober, kakor centralizem. Ore samo za to, ka-
tera oblika je enemu ali drugemu narodu priklad-
nejša. Tu pa sem mnenja, — ne da bi hotel to mne-
nje komu vsiljevati, — da bi bila za Jugoslavijo
federalistična ustava in te primerne urejena upra-
va boljše kot centralistična.

Nihče ne bo tajil, da so razmere v Banovini
bistveno drugačne kot v Sloveniji, v Bosni zopet
drugačne, kot v Banovini itd. Zato pa nikakor ne
gre, da bi te dežele, ki so se tedaj tisolet let raz-
vijale vsaka zase in po svoje, naenkrat položili v
Trokrustovo prostelo enake uprave. V splošnem
naj bi sicer veljala ista upravna načela, ki naj bi
se skušala uveljaviti v vseh delih države, toda
brez skokov in brez nasilja. Kako bi bilo mogoče
zahtevali od slovenskih zastopnikov — da navede-
mo samo en primer — da naj bi sodelovali pri
zakonih, ki se tičejo bosenskih muslimanov.
Pustimo jim, naj si to urede sami v sporazumu s
svojimi katoliškimi in pravoslavnimi komitiji. To
je samo eno vprašanje. A koliko je še drugih
sličnih, ki jih nikakor ne bo kazalo reševati cen-
tralistično. Brez oziroma to, da centralizem tudi v
protislovju s pravilno umevanjem demokratizmom.
Čim bolj je uprava centralizirana, tem manj
vpliva ima ljudstvo na njo, tembolj huzično po-
staja sodelovanje ljudstva pri upravi. Zato naj bi
se pustile centralni vladi le one agende, ki so naj-
bolj potrebne v interesu skupnosti, vse drugo pa naj
urede posamezne pokrajine, ali če hočemo, Zvezne
države same.

Iz vsega sedaj povedanega sledi, da si mislin
Slovenijo kot poseben avtonomen del v Jugosla-
viji. Enako pa si mislim tudi Hrvaško, Bosno itd.
In pri tem moram minogrede pripomniti, da ne
vidim razloga, zakaj bi se Dalmacija ne pripojila
Bosni, kamor spada po svoji zemljepisni legi.
Vendar to le minogrede.

Da se povrnem k Sloveniji.

Nikakor si ne mislim Slovenije s kakim dežel-
nim glavarjem, obdanim od izvoljenih in neizvo-
ljenih deželnih svetnikov, na čelu, temveč si mislim
polnočno vlado, ki je odgovorna deželnemu zboru
in ki odloča samostojno v vseh stvareh, ki niso
pridržane centralni vladi. Če se potem člani vlade
imenujejo ministri, državni tajniki, deželniki svetniki
ali oddelki predstojniki, je pač stvar postranskega
pomena.

Istra bi morala po svoji zemljepisni legi vsaka-
kor pripadati Sloveniji, kamor gravitira tudi go-
spodarski. Sklicevati se tu na narodopisje nikakor
ne gre. Narodopisno smo Jugoslaven en narod z
različnimi narci, ki prihajajo neopaženo drugo
v drugo. Ko bi obveljalo načelo, ki je postavil
Ivan Hirbar, bi se morali Belokranjci priključiti
Hrvaški, a zagorski kajkavci Sloveniji. Ako se to-
rej zavzemam za avtonomno Slovenijo, ali bolje
za federalistično Jugoslavijo, mi zato niso mero-
dajni narodopisni razlogi, ker narodopisje v mejah
jugoslovanskega naroda ne priznava nikakega
mesta. Tudi to, da Slovenci pišemo jezik Pre-
šerna in Bletveisa in ne jezika Stanka Vraza in
Vuka Karadžića, je zame postranskega pomena.
Toda računati moramo z dejanskimi razmerami
in dejstvom, da je bil razvoj v različnih delih Ju-
goslavije različen. V ostalem pa sem mnenja, da
mora postati srbo-hrvaščina skupni knjižveni je-
zik Jugoslovancev. Toda to mora primesti razvoj.
Forsirati tega vprašanja nikakor ne kaže. Ako je
naš rod dosegel državno skupnost, naj se prepusti
bodočemu rodu, da doseže popolno kulturno in je-
zikovno skupnost ter s tem venča začeto delo.
(Dolje prihodnjic.)

Domače vesti.

† Terezija Bilek-Razbornikova. Smoči je po
kratkem, mučni bolezni, se vedno razširajoči »span-
ski« za vedno zatisnila oči vsakemu tržiškemu
Slovencu dobro znana gospa Bilek-Razbornikova.
hčišica v Narodnem domu, žena, ki je s svojim
neumornim sodelovanjem povsod, kjer je šlo za
našo narodno stvar, zasluzila, da jo obravnajo vsi
v najkrajšem spominu. Naša CMD izgubila v
njej, da jim je oha zbirala prispeke in darove. Bilek
ralk, in prav tako tudi najraznovrstnejša druga
naša narodna društva, ki so se vedno zatekala k
njej, d jim je ona zbirala prispeke in darove. Bila
je v resnici priručno dobra žena, ki je pomagala
vsakomur, kolikor je bilo le v njeni moči, a šte-
dila tudi sama ni nikoli, kadar je bilo treba žrtvo-
vati v narodne ali dobrodelne namene. Komaj te-
dne dni je, kar je še z vso verno skrbela za našo
narodno obrambo, nameščeno v Narodnem domu, a
danes je že ni več. Škoda je je, zelo škoda, in pre-
pričani smo, da bo za to vrlo našo slovensko ženo
žalovali ves naš jugoslovanski Trst ter jo obrani-
li v najbližjem spominu. Slava njej in njenemu
delu, rodbini pa naše najskrebnije sožalje!

Voljaše podpore. Od sobote, 16. t. m., dalje se
bodo pri običajnih blaginjskih zopet izplačevale
vojaške podpore. Izplača se sedaj za ves mesec
november, torej oba polmeseca obroka obenem.
Blaginjske bodo odprle od 8½ jutraj do 1½ po-
polodne in ostane v veljavi običajni turnus.

Glas iz občestva. V pekarni v ulici delle Acque
(hotel Istra) je večer popoldne čakalo polno lu-
di na kruh. Čez dolgo časa je prišel človek, ki je
šel po kruh, praznih rok in sporočil, da kruha ni,
ker ga je odvzelo vojaštvo. Tako nam je sporo-
čil mož, ki je moral zvečer ob 6 v službo, kjer je
moral ostati do 7 jutraj — torej 13 ur v službi.
Razumljivo je, da bi bil rad vzel kosček kruha
seboj. — Pomanjkanje kruha je za take ljudi hud
udarec. Prosili bi torej kompetentne faktorje, da
bi stvar primerno uredili, kajti za ljudi, ki itak trpe
na nedostatki prehrani, je kruh prevažno živilo.

Tržiško italijanstvo in italijanski uradni krogi
so večer praznovali rojstni dan italijanskega kral-
ja. Na Velikem trgu, ki je sedaj prekrščen v »trg
Neodvisnosti«, je igrala vojaška godba in vršile so
se tudi razne oficijelne in neoficijelne slavnosti.
Italijanska vojaška godba, ki se je zvečer vračala
od slavnostne predstave v gledališču Politeama
Rossetti, je šla po mestu in potem pred vojašnico
zaigrala republikansko marševsko, katero so
spremljali živahni vzkliki »viva la repubblica«.
Javni mir in red se nista motila.

Prekrščene ulice in trgi. Izpremenila so se ime-
na naslednjih ulic in trgov: Corso se imenuje od-
slej »Corso Viktorja Emanuela III«, Vojašniški trg
se imenuje »trg Viljema Oberkand«, in ker je bil
Oberkand slovenskega pokolenja, ima torej ta trg
ime po rojenem Slovincu. Vojašniška ulica se imenu-
je »ulica 30. oktobra«. Stadionova ulica pa »ulica
Cesarja Battistija«.

Redni pomorski promet med Trstom in Benet-
kami. V nedeljo je odplul iz Trsta v Benetke Lloy-
dov parnik »Karlshand«, ki bo odslej redno vozil
na tej poti.

Tako je bilo njihovo — Italijanstvo! Ko se je
bila v tiskanih časopisju nadevamo temu raz-
predla polemika radi bodoče državnopravne bo-
dodnosti Trsta, sta bila kaj kritična tudi »Gaz-
zetta di Trieste«, v nepoznanju, a vendar poznani
službi, in Fatiditijevu glasilo »Eco«. Posebno ta
poslednja je bila naravnost prostostka v sumniče-
ni in klevetanju Slovencev. Hotela je odrekati
Slovencem vsako pravo na tej zemlji. Bili so ne-
sranni, predržni uzurpatorji, ki stegajo roke po
tuji lasti. In glejte sedaj, ko naj bi se radovati, da
je Italijanstvo Trsta zadobilo nadiško zaščito, ko
se je pojavilo italijansko vojaštvo na tržiških uli-
kah, sta območja, izginila in pobegnita pred
Italijanstvom! Sveda bi nam, ako bi se izhajala,
morda odgovorila, da sta pač branitelja Italijan-
stva Trsta, da pa nista želela take okupacije. Ar-
gument je sicer navidezno veljaven ali njiju beg
je vendar veleničen za njih moštvo, značajnost in
in njija... bivšo službo. Pa smo že mi Slovenci
drugačnega kova. Mi smo ostali na svojem me-
stu, da branimo svoje namene, cilje in svoje
— prepričanje. In takih Italijanov, kakršni so bili ju-
na pri rečenih dveh listih, je še veliko. Na hišah, ki
so bile ob vsakem uspehu centr. vlasti, kar zakrite s
črnomurimi zastavami in drugimi tedaj »patri-
otičnimi« znaki, splozajo danes italijanske za-
stave. Če pa bi doznali, da Trst ostane pri Av-
striji, bodo bežali v podstrešje po črnomorne za-
stave. Istokato tudi poedini, ki so se še nedolgo
temu bahali za avstrijskimi znaki, a nosijo danes
znake v italijanski trikolori. Koliko je himavstva,
kadar »manifestirajo« taki — možje svoje — uver-
jenje! Dobro pa je, da jih pošteni in značajni me-
ščani — kakor nam zatrjuje od Italijanske strani —
dobro poznajo in jih cenijo po zaslugi! Še več:
vzporeljajo jih z značajnostjo Slovencev, ki se ne
potuhujejo in ne skrivajo svojega narodnega čustvo-
vanja, svojega — pristnega prepričanja. Ne hru-
mijo, vedejo se dostojno, pri tem pa ostajajo, kar so
bili, značajni Slovenci. »Gazzetta« in »Eco«
sta zbežala, mi pa ne bežimo v strahu radi svo-
jega dosedanjega delovanja!

Veliko manifestacijo za Jugoslavijo so imeli v
Kafanaru, kjer je dr. Brajša izrekel znamenit
govor, iz katrega podajamo nastopne stavke:
»Tudi si nas in dušili, vendar moram reči z na-
šim pesnikom: Ni nas še vrage odnesel! (Don Su-
tić: Ali je odnesel njej!) Mhulega lete smo razvili
na Dunaju v jugoslovanskem klubu zastavo svo-
bode in narodnega zedinjenja. Istočasno so delo-
vali v tuji, v Švici, na Angleskem, v Franciji in
v Ameriki, naši ljudje. V prvi vrsti Pašić, Trum-
bić. Ne smemo pa pozabiti tudi Istrana, ki je vse
svoje življenje posvetil naši stvari. To je dr. Tri-
najstić! A še en človek je, ki je zapovedal vsej
Evropi: »Vsak narod ima pravico, da se razvija
tako, kakor sam hoče in čuti!« (Vzklíkaj: Živio
Wilson!) — Govornik je pokazal na trobojnico.
Modra je barva nade, velike nade za boljo bo-
dodnost. Bela je barva čistosti, poštenja in nese-
bičnosti. Rdeča nam pripoveduje o veliki ljubavi,
ki vlada med nami in ki ne sme izginiti niti za
trenutek! Mi pa dodajemo še: vrniti in sode-
lavce dra. Trinajstića naš dr. Gustav Gregorin!
Izgubili se je. V soboto je šel z domom, v Skorklja-
v. Peter št. 27. Ivan Tomič, star 15 let, da si po-
išče službo. Obleden je bil v modro obleko, siv
površnik, sivo čepico. Oddelje ga ni več našel. Kdor
bi kaj vedel o njem, naj sporoči stvar dečkovi
materi na gorani naslov.

Plemeniti čil iz Pule odhajajočih Nemcev. Sku-
pina Nemcev, odhajajočih iz Pule, je doposlala
mestnemu odboru 370 K, s sledečim pismom: »Ju-

goslovanskemu Narodnemu Svetu v Puli. Sola je
rešitev naroda. V velikem času razpadanja stare
Avstrije pokladano mi vsi, ki smo vsikdar v tem
težkem vojnem času v najboljšem sporazumu ži-
veli in skupno delovali, v hvalečnem spoštova-
nju do našega vsestranske cenjenega, drugega
gospoda vislega oficijala Maksa Kovarja, en te-
meljni kamen za ustanovitev višje tehnične šole
nove jugoslovanske države. Stojimo tu, da osta-
ne trajen spomin v ovekovečenje pravega ljud-
skega človeka, ki se mu ne more oporekati lu-
bezno do svojega naroda, ki je bil nam vsem brez
razlike narodnosti vsikdar objektivni in pravičen
predpostavljeni, povodom odhoda Nemcev iz oro-
žne skladišča vojne luke v Puli. Pula, dne 4. no-
vembra 1918. Slede podpisi.

Pravica ali sila! Pulski »Gazzettino« piše v svo-
jem izdanju od 6. t. m. Ne sme se misliti, da vsa
področja, ki jih sedaj Italijani okupirajo na po-
slagi premirja, pripadajo njim na mirovni kon-
gress. Kakor je bilo izrecno rečeno, gre sedaj sa-
mo za odredbe opreznosti, ukrenjene, da se pre-
preči, da ne bi se premagana država mogla kako
opirati in organizirati na novo ... In dalje: »Jugo-
slavani bodo morda presenečeni, videč, kako da
sedaj tolika področja prihajajo pod italijansko
upravo. No, vedo, da te okupacije niso vse do-
bitivne ter da so naša vprašanja že rešena od
njihovih zastopnikov v inozemstvu v sporazumu
z entento in na podlagi recipročnih kompenzaci.
Ako bi mislili, da prednost okupacije katerega kra-
ja ali katerega predmeta, ustvarja tudi pravico do
tega — bilo bi naivno. Morda se na mirovni kon-
ferenci zopet pretresejo dogovori, ki so že skle-
njeni. Toda vse se bo oprlalo na pravico in ne na
silo.« — Tako pulski italijanski list. Za danes po-
dajamo te izjave brez vsakega komentarja.

Pevski zbor Glasbene Matice v Trstu. Po pre-
stanku začnem zopet z rednimi pevskimi vajami.
Danes zvečer, v torek, točno ob 6½ je pevška
vaja za sopran in alt, jutri, v sredo, ob 7 pa je
vaja za moški zbor. Prosim vse pevke in pevce,
da se pevskih vaj redno in točno udeležujejo. Če
je bilo to kedaj potrebno, je gotovo v sedanjih
časih. — Pevovodja.

Pevska družba »Kolo«. Vsak torek in soboto
pevska vaja ob 8 zvečer. Novi pevci dobro došli.
Trej danes ob 8 na svidenje. — Pevovodja.
Zveza jugoslovanskih železničarjev vabi svoje
člane, da se udeležijo polnoštevno splošnega že-
lezničarskega shoda, ki se bo vršil danes zvečer
ob 7. uri v delavskem domu v ulici Madonnina.
Članom, ki so bili na večerajšnjem sestanku ZJZ
javljamo, da se je zadeva naknadno pojnsila, da
radi tega sklep sestanka ni več merodajen ter zato
priporočamo čim številneje udeležbo shoda. Za
osrednji odbor: Majdič.

Zastrupiti se je hotel večer popoldne 29letni
bivši avstroogrski nadporočnik Alfred Machloros.
Popil je nekoliko solne kiseline. Zdravnik rešilne
postaje mu je podal prvo pomoč, nakar so ga pre-
peljali v bolnišnico.

Na južnem kolodvoru so našli večer tri krste,
ki so ležale tamkaj že od 30. oktobra, ne da bi se
bilo poskrbelo za to, da bi se bili mrtveci poko-
pali. Trupla v krstah so že popolnoma razpadla,
tako da jih ni bilo mogoče več spoznati. Zdrav-
stvena oblast jih je dala takoj prepeljati na pokop-
lišče in pokopati.

Bivši gostilno N. D. O. v ulici Commercialle so
zopet otvorili minule nedelje. Prostori, itak že
prijetni in značajni sami po sebi, so lepo preurejeni
in uvedena je električna razsvetljava. Tudi za do-
bro kuhinjo je preskrbljeno. Zopetno otvoritev teh
prostorov so načini tamošnjega okrožja pozdru-
vili z zadovoljstvom.

DAROVIL

— V počaščenje spomina umrle g. Emilije La-
vrenčič daruje družina Anton Sanchi (Drojačeva)
K 20 za Narodni Svet. — V isti namen gospod
Srečko Bartel K 40.

— Namesto cvetja na grob pok. Frana Zafreda
daruje g. Rudolf Pregarc 5 K v korist knjižnice
Šentjakobeke »Citralice«. Denar hrani blagajnik.
— Za siromašne otroke daruje g. Marjan Gr-
zin K 50.—. Denar hrani uprava.

Umetni zobje z in brez željst, zlate
— krone in obročki

VILJEM TUSCHER, konc. zobotehnik

Trst, ulica Caserma šte. 13, II.

— Ordinira od 9 predpolodne do 6 zvečer. —

Oglas, osmrtnice, zahvale v javkovrstna
naznanja reklamne vsebine, vsaj se pošl-
ljajo na »Inseratni oddelček Edinosti«
Ulica Sv. Frančiška Asiškega 20, priliječe.

MALI OGLASI

se računajo po 8 vln. beseda. — Debele tiskane
besede se računajo dvojno. Najmanjša pristojbina
— znaša 60 vinarjev.

Prodaj kompletne opremo spalnice, posnetice,
hodnika in av. tudi kuhinje. Na željo
prepuščam v najem tudi stanovanja z električno
razsvetljavo. Virok: odpojenju Klavara, ul. Tor-
9. Pico 12, III. 3021

Krojačnica Terzo Iščič veselo šiviljo za moško
obleko, Fonderia 4, I. 3022

Kuhinjsko pohištvo in opremo se prod. UL.
Giovanni Bonaccio 18, V. 3030

Sadike bele po K 2 q in rdeče po K 3 q tet
artihokov imam na prodaj v veliki mno-
žini po zmernih cenah. — Ante Aljinović, Trst,
Brandelja (Sv. Ivan) št. 942. 2785

Modistka izvršuje in popravlja klobuke. Ne
razpolago so tudi že pripravljeni.
Cene zmerno, postrežba točna. Modni salon, Bar-
riera 16, III. 2955

Delaonica mrtvaških kst vsake mere in veste,
bele in črne. Prodajajo se po zmernih
cenah. Ulica S. Francesco 64. 2995

Fotograf Anton Jerič ponuja v svojem ateljeju
v Trstu, Via della Poste št. 10. 30

Pellinkovca posebne vrste se prod
nekaj hl po nizki cen, Skladišče ul. Donizetti 1. P 36

Likerji najfinjši in vsakovrstni po
nizki cenil in v vsaki množini! se dobe v skladišču ul. Donizetti 1. P 37

Konjak najfinjši v steklenicah po
1/10 in 1/5, se prodaja na drob-
no in debelo po nizki cenil v skladišču
ul. Donizetti 1. P 38

Izolanski dezertni refošk v stekle-
nicah in moškati, sladki
»prosecan« v steklenicah se prodaja
v vsaki množini po nizki cenil v skladišču
ul. Donizetti 1. P 39

Uradnik, večer slovenskega, nemškega,
italijanskega in nekoliko
hrvatskega jezika išče službe. Ponudbe
pod »Uradnik« na ins. odd. Edinosti. b 29

ZLATO srebre in dragulje
kupi po najvišjih
cenah dobro znana
urnarna in zlatarna
A. POVH v Trstu
Trg Stare mlinice (Bar-
riera vecchia) šte. 3.

DR. MRAČEK

zobozdravnik

Trst - Corso šte. 24, I. nad. - Trst

Od 9—12 dop. in od 3—6 p.p.

Brezbolnostno izdiranje zob, plom-
biranje in umetni zob'e.

Zobozdravnik DR. J. ČERMAN

v Trstu, ul. delle Poste vecchie 12 vogel ul. delle Poste